

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 32

DOM
2015-11-25
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
18634-15

Sida 1 (19)

SÖKANDE

Movant AB, 556526-5005
Box 5164
402 26 Göteborg

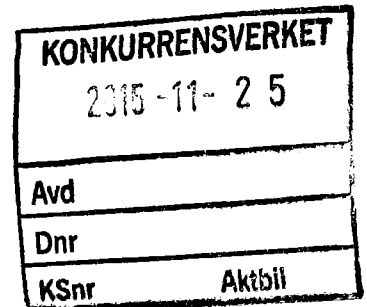
Ombud: Advokaterna Maria Lidbom och Erika Nettrander
Advokatfirman LA Partners Aktiebolag
Box 487
201 24 Malmö

MOTPART

Arbetsförmedlingen
Juridiska avdelningen
113 99 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Movant AB:s ansökan om ingripande enligt lagen om offentlig upphandling.

Dok.Id 667848

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND

Arbetsförmedlingen genomför en upphandling av arbetsmarknadsutbildning till byggnadsmålare, dnr Af-2015/092663. Upphandlingen genomförs enligt ett förenklat förfarande. Upphandlingen är uppdelad i tre leveransområden: Göteborg, Malmö och Stockholm. Varje leveransområde utgör en separat upphandling och utvärderas var för sig. I tilldelningsbeslut meddelat den 18 augusti 2015 har Arbetsförmedlingen antagit en annan anbudsgivare än Movant AB (Movant) avseende samtliga leveransområden.

YRKANDEN M.M.

Movant ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny utvärdering av anbuderna genomförs avseende utvärderingskriteriet kvalitet. I andra hand yrkar Movant att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin ansökan anför Movant bl.a. följande. Enligt förfrågningsunderlaget är tilldelningsgrunden i upphandlingen det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Arbetsförmedlingen tillämpar två utvärderingskriterier: ett priskriterium, viktat till 50 procent och ett kvalitetskriterium viktat till 50 procent. I upphandlingsrapporten i upphandlingen redovisas att bedömningen av utvärderingskriteriet kvalitetskriterium 1 har gjorts utifrån anbudsgivarens beskrivning av följande parametrar:

- Hur anbudsgivaren avser att genomföra tjänsten i sin helhet.
- Hur innehåll och upplägg av samtliga moduler konkret kommer att genomföras.
- Hur platserna ackvирeras för arbetsplatsförlagda insatser.
- Hur leverantören tillsammans med Arbetsförmedlingen avser att genomföra inspirationsträffar och marknadsföra ett otraditionellt yrkesval.
- Hur anpassning till målgruppen sker i varje moment.

Arbetsförmedlingen har således lagt fem olika underkriterier till grund för sin bedömning inom ramen för utvärderingskriteriet kvalitet. Dessa underkriterier framgår dock inte av förfrågningsunderlaget.

Av upphandlingsprotokollet framgår att Movant avseende kvalitetskriteriet tilldelades betyg 4, vilket var det näst högsta betyg en anbudsgivare kunde erhålla. För att få det högsta betyget, 5, skulle samtliga moment "mycket väl motsvara det som efterfrågas i förfrågningsunderlaget". Av ordalydelsen följer att denna bedömning görs utifrån innehållet i hela förfrågningsunderlaget. Anbudens betyg enligt Arbetsförmedlingens utvärdering framgår av upphandlingsprotokollet jämte resultatrapporten och dess bilaga. Av denna redovisning av utvärderingen går det dock inte att utläsa var i förfrågningsunderlaget respektive underkriterium, som Arbetsförmedlingen enligt upphandlingsprotokollet har använt vid utvärderingen, är hämtat eller hur de har viktats inom ramen för kvalitetskriteriet. Arbetsförmedlingen har uppgett att Movants beskrivning saknar uppgift om hur man avser att vara behjälplig vid informationsträffar och på vilket sätt man kan marknadsföra ett otraditionellt yrkesval. Av förfrågningsunderlaget punkt 1.1.5 framgår att kontraktsföremålet är utbildningen. Under punkt 1.4.1 anges att anbudsgivaren ska lämna en utförlig beskrivning av utbildningen. Av beskrivningen ska framgå utbildningens upplägg och innehåll i form av moduler och dess rikt-tider. Under rubriken "Jämställdhet" i punkt 1.4.1 anges att anbudsgivaren är skyldig att anordna speciella inspirationsträffar i samråd med Arbetsförmedlingen för underrepresenterat kön. Inte på något ställe i förfrågningsunderlaget framgår ordet "marknadsföring". I förfrågningsunderlaget punkt 1.4.4 uppges att urval av presumtiva deltagare till utbildningen görs av Arbetsförmedlingen och att Arbetsförmedlingen beslutar om anvisning av deltagare. Beskrivningen får närmast vara ett uttryck för att marknadsföring inte är möjligt på annat sätt än att det sker i samband med informationsträffar och liknande som hålls av Arbetsförmedlingen. Inspirations- och rekryteringsträffar inför utbildningen är således som det får uppfattas inte något

som leverantören gör på eget bevåg i egen regi. Sådana träffar sker helt och hållet inom ramen för Arbetsförmedlingens initiativ och verksamhet. Movant har i anbudet angett att man gärna medverkar i sådana arrangemang.

För det fall att utvärderingen hade genomförts av själva utbildningen på det sätt som anges i förfrågningsunderlaget och utan de fem underkriterier som inte har presenterats förrän i upphandlingsprotokollet skulle Movant vid en helhetsbedömning av hur anbudet motsvarar vad som efterfrågas i förfrågningsunderlaget rätteligen ha erhållit betyget 5. Det har inte saknats några uppgifter som har efterfrågats i förfrågningsunderlaget i Movants anbud. De uppgifter som Arbetsförmedlingen gör gällande saknas i Movants anbud är hänförliga till de underkriterier som Arbetsförmedlingen har lagt till i efterhand. Movant skulle vid betyg 5 ha haft ett ekonomiskt lika fördelaktigt anbud som den vinnande anbudsgivaren eftersom Movant och den vinnande anbudsgivaren har erbjudit samma pris. Movant skulle därmed ha haft lika stor chans att vinna ett lottningsförfarande som sin konkurrent avseende respektive leveransområde. Movant har således lidit skada av att Arbetsförmedlingen har genomfört utvärderingen i strid med likabehandlings- och transparensprinciperna. Upphandlingen ska därför rättas på så vis att utvärderingen görs om med avseende på utvärderingskriteriet kvalitet och Movant tilldelas totalbetyget 5.

I den utvärderingsmodell som Arbetsförmedlingen tillämpar för att beskriva hur den avser att betygsätta kvalitetskriteriet används begrepp som "offererar en tjänst som i samtliga moment mycket väl motsvarar det som efterfrågas" eller "offererar en tjänst som inte fullt ut svarar mot det som efterfrågas". Arbetsförmedlingen har däremot inte närmare redogjort för vad som krävs för att kvaliteten ska nå upp till nivån "mycket väl motsvarar det som efterfrågas" eller vari skillnaden består mellan "mycket väl motsvarar det som efterfrågas" eller "inte fullt ut svarar mot det som efterfrågas". Dessa begrepp är alldeles för allmänt hållna och talar inte tydligt om vad som ef-

terfrågas. Det har inte framgått av förfrågningsunderlaget vad som ska vägas in för att en beskrivning av utbildningens genomförande ska vara värd ett högt respektive ett lågt betyg, utan den enda beskrivning som går att återfinna i förfrågningsunderlaget är en lång beskrivning av de skall-krav som gäller för utbildningen. Upphandlingsrapportens beskrivning av de fem underkriterierna synes innebära att det i praktiken är fem beskrivningar av skall-krav som har betydelse. Dessa förutsättningar för utvärderingen går inte att utläsa ur förfrågningsunderlaget. Anbudsgivarna har således saknat möjlighet att förutse vad som kan komma att tillmätas betydelse vid prövningen av anbudet och hur ett anbud ska vara utformat för att motsvara det som efterfrågas och vara konkurrenskraftigt. Principerna för betygssättning har därför gett Arbetsförmedlingen ett stort utrymme för godtycklighet och har också på ett oproportionerligt sätt påverkat utfallet i upphandlingen.

Movant framhåller vidare att Arbetsförmedlingen menar i yttrande i målet att man har gjort en helhetsbedömning och att de enskilda underkriterierna inte har poängsatts separat. Movant vill framhålla att det inte ens angetts i förfrågningsunderlaget att Arbetsförmedlingen avser att göra en s.k. helhetsbedömning. Även detta har framkommit i efterhand. Framförallt har det inte heller framgått att Arbetsförmedlingen avser göra en helhetsbedömning utifrån fem särskilda underkriterier. Otydligheten och oförutsebarheten föreligger således oavsett om underkriterierna har poängsatts separat eller inte.

Arbetsförmedlingen uppger i yttrande i målet att om det i detalj angavs vad som krävs för ett visst betyg skulle det leda till att anbud kopierade förfrågningsunderlagets beskrivningar snarare än att beskriva leverantörernas offererade tjänster. Det verkar således inte vara en slump att förfrågningsunderlaget brister i transparens utan det förefaller snarare som att Arbetsförmedlingen har haft som strategi att avstå från att beskriva vad som krävs av anbudens beskrivningar för att erhålla ett visst betyg. Movant bestrider att det inte skulle vara möjligt att ytterligare precisera den använda utvärde-

ringsmodellen och dess tillämpning. Arbetsförmedlingen hade med lätthet kunnat ange i vart fall rubrikerna till de fem tillämpade underkriterierna.

Vad gäller underkriteriet "Hur leverantören tillsammans med Arbetsförmedlingen avser att genomföra inspirationsträffar och marknadsföra ett otraditionellt yrkesval" nämns begreppet marknadsföring inte i förfrågningsunderlaget. Denna underkategori speglar således inte ens vad som efterfrågats i förfrågningsunderlaget utan Arbetsförmedlingen har i efterhand lagt till underkriterier till utvärderingskriteriet kvalitetskriterium 1 som inte har redovisats i förfrågningsunderlaget. De vaga formuleringarna och de i efterhand redovisade fem underkriterierna gör att utvärderingsmodellen är bristfällig och strider mot de grundläggande principerna om likabehandling och transparens i 1 kap. 9 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). Det kan inte uteslutas att Movants anbud skulle ha sett annorlunda ut om bristerna och otydligheterna inte hade funnits. Eftersom Movant, för det fall att man hade haft vetskap om de underkriterier som Arbetsförmedlingen har redovisat i upphandlingsprotokollet, hade kunnat utforma sitt anbud på ett annat sätt har Movant lidit eller riskerat att lida skada med anledning av förfrågningsunderlagets utformning. Felet har legat i det konkurrensuppsökande skedet. Upphandlingen ska därför göras om.

Arbetsförmedlingen bestrider Movants ansökan och yrkar för egen del i första hand att Movants ansökan ska avslås i sin helhet. Skulle förvaltningsrätten finna att Movants talan ska vinna bifall yrkar Arbetsförmedlingen i andra hand att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sitt bestridande anför Arbetsförmedlingen bl.a. följande. Utvärderingen av kvalitetskriterium 1 innefattar Arbetsförmedlingens betyg på de beskrivningar som anbudsgivarna har lämnat i förfrågningsunderlagets generella del under avsnitt 1.4.1, Utbildningens upplägg och innehåll, samt 1.4.2, Utbildningens genomförande. Den modell Arbetsförmedlingen har använt i upphandlingen är väl beprövad och har använts av myndigheten under lång tid. Modellen upp-

fyller väl kraven på såväl öppenhet som förutsebarhet. Skulle Arbetsförmedlingen i en upphandling av detta slag ange i detalj vad som krävs för ett visst betyg skulle det resultera i anbud som i stort sett kopierade förfrågningsunderlagets beskrivningar snarare än att beskriva leverantörernas offererade tjänster. Det framgår klart och tydligt av förfrågningsunderlaget vad som kommer att tillmätas betydelse vid utvärderingen av inkomna anbud.

I förfrågningsunderlaget anges vilka krav som ställs på utbildningens uppbygg och innehåll och vad anbudsgivaren ska redogöra för i sin beskrivning av utbildningen. Det anges vidare att anbudets beskrivning av utbildningens genomförande kommer att ingå som utvärderingskriterium i anbudsutvärderingen. Arbetsförmedlingen menar att det av förfrågningsunderlaget tydligt framgår vilka delar i utbildningen som kommer att vara föremål för utvärdering i upphandlingen och att Movants anbud har utvärderats helt i enlighet med de principer för offentlig upphandling som anges i 1 kap. 9 § LOU. Arbetsförmedlingen anser att den utvärderingsmodell som tillämpas i upphandlingen, utifrån vad som efterfrågas under kapitel 1.4, Krav på utbildningstjänsten, i förfrågningsunderlaget, ger anbudsgivaren en bra bild av vad som ligger till grund för bedömningen av kvalitetskriterium 1.

Movant hävdar att Arbetsförmedlingen har lagt ett antal underkriterier till grund för bedömningen utan att redovisa dessa i förfrågningsunderlaget. Detta är inte riktigt. I tilldelningsbeslutet har Arbetsförmedlingen redogjort för vilka parametrar som har haft betydelse vid utvärderingen av anbuderna. Dessa parameterar kopplar direkt mot förfrågningsunderlagets skrivningar. Det har alltså inte varit fråga om att tillämpa underkriterier, utan uppräknningen utgör en redovisning av vad som har ingått i den helhetsbedömning av anbuderna som har föregått tilldelningen av kontrakt. De enskilda parametrarna har heller inte poängsatts separat.

Arbetsförmedlingen har i tilldelningsmeddelandet informerat om vad som ingår i helhetsbedömningen:

Hur anbudsgivaren avser att genomföra utbildningen i sin helhet och Hur innehåll och upplägg av samtliga moduler konkret kommer att genomföras. Att detta kommer att tillmätas vikt vid utvärderingen framgår av förfrågningsunderlaget punkt 1.4.1 där det anges att anbudsgivaren ska lämna en utförlig beskrivning av utbildningen och att det av beskrivningen ska framgå utbildningens upplägg och innehåll i form av moduler och dess rikt-tider.

Hur platserna ackvireras för arbetsplatsförlagda aktiviteter. Detta framgår av punkt 1.4.1 under rubriken 3, Yrkesinriktad grundläggande utbildning, där det bl.a. uppges att leverantören ansvarar för att knyta kontakter med branschföretag som är beredda att ta emot deltagare samt tillhandahålla de i utbildningsplanen planerade arbetsplatsförlagda utbildningsmodulerna. Under punkt 1.4.2 anges även att anbudet ska innehålla en beskrivning om hur matchning av deltagare sker mot relevanta företag under utbildningstiden.

Hur leverantören tillsammans med Arbetsförmedlingen avser att genomföra inspirationsträffar och marknadsföra ett otraditionellt yrkesval. I punkt 1.4.1, under rubriken Jämställdhet, uppges bl.a. att anbudsgivaren är skyldig att anordna speciella inspirationsträffar i samråd med Arbetsförmedlingen för underrepresenterat kön. Under punkt 1.4.2 anges vidare att anbudet ska innehålla en beskrivning av på vilket sätt anbudsgivaren kan vara behjälplig vid informationsträffar och rekryteringsträffar. Dessutom anges i punkt 1.4.6, Information om arbetsmarknad, bl.a. följande. "Det ingår i leverantörens uppdrag att informera om utbildningen, branschen och yrket i syfte att skapa intresse för att delta i utbildningen, samt ge faktaunderlag så att arbetsökande kan ta ett väl underbyggt beslut inför ett utbildningsdeltagande. Vidare ingår att producera enklare produktblad som kan användas för att marknadsföra utbildningen och ge en översiktlig beskrivning av innehåll

och genomförande.” Movants påstående om att ordet marknadsföring inte förekommer i förfrågningsunderlaget är således direkt felaktigt. Det framgår klart och tydligt av förfrågningsunderlaget att ett av leverantörens åtaganden är att aktivt delta i marknadsföringen samt att aktivt arbeta för att underrepresenterade grupper av potentiella deltagare ska inspireras att delta i utbildningen.

Vidare framgår av förfrågningsunderlaget att anbudsgivaren ska lämna en utförlig beskrivning av utbildningens genomförande varav det framgår hur anbudsgivaren kommer att individanpassa utbildningen så att den utgår från deltagarnas förutsättningar och möjlighet att uppnå utbildningsmålet.

Förfrågningsunderlaget är klart och tydligt formulerat och uppfyller väl kraven på transparens och likabehandling av inkomna anbud. Utvärderingsmodellen strider inte mot de grundläggande upphandlingsrättsliga reglerna såsom dessa kommer till uttryck i 1 kap. 9 § LOU. Arbetsförmedlingen har utvärderat och poängsatt samtliga inkomna anbud i enlighet med förfrågningsunderlaget och det upphandlingsrättsliga regelverket. Det är inte fråga om en skönsmässig bedömning. Ansökan om överprövning ska därför avslås. Skulle förvaltningsrätten bedöma att ansökan ska bifallas anser Arbetsförmedlingen att upphandlingen ska göras om. Upphandlingens brister är i sådant fall att hänföra till förfrågningsunderlagets utformning. En sådan brist kan inte läkas genom en ny utvärdering av inkomna anbud.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphand-

lingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår bl.a. att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Utredningen i målet

I förfrågningsunderlaget i upphandlingen anges bl.a. följande:

1.4 KRAV PÅ UTBILDNINGSTJÄNSTEN

1.4.1 Utbildningens upplägg och innehåll

I aktuell upphandling av utbildning till Byggnadsmålare är kravet att utbildningsinnehållet ska motsvara Gymnasieskolans Bygg- och anläggningsprogram (BA) Måleri. Utbildningsplanerna ska samrådas och uppfylla ställda krav enligt Målarbranschens yrkesnämnd (MYN). Utbildningen anpassas individuellt efter kursdeltagarens förutsättningar, förkunskaper och erfarenheter samt det lokala näringslivets behov. Arbetsförmedlingens kontaktperson, utbildningsansvarig hos leverantören, och kursdeltagaren utarbetar en individuell utbildningsplan inför utbildningsstart.

Arbetsförmedlingen avropar utbildningsmodulerna antingen separat eller sammanhängande i olika kombinationer för att på så vis tillgodose varje enskild deltagares specifika utbildningsbehov och arbetsmarknadens skiftande efterfrågan.

Utbildning förväntas ske genom en kombination av lärarledd undervisning, självstudier, projektuppgifter och gruppuppgifter samt praktiska övningar. Lärare måste dock alltid finnas tillgängliga för deltagaren under alla teoretiska och praktiska övningar, även vid självstudier och grupparbeten.

Utbildning får inte genomföras som distansutbildning.

Genomförandet av utbildningen måste flexibelt kunna anpassas så att alla deltagare som Arbetsförmedlingen anvisar till leverantören kan tillgodogöra sig utbildningen och har möjlighet att uppnå utbildningsmålet. Utöver det förväntas leverantören, när det gäller enskilda deltagare med behov av ytterligare stöd, vara beredd att samarbeta med Arbetsförmedlingens specialister vid avdelningarna Rehabilitering till arbete och Integration och etablering eller Leverantörer av flexibla anpassningsmoduler (FAM), eller annat program eller utbildning som kan tillkomma under avtalstiden.

Den upphandlade tjänsten skall innehålla följande utbildningsdelar:

1. Studiebesök

Antagningsprocessen av deltagare inleds med ett studiebesök där leverantören i samråd med lokala Arbetsförmedlingen informerar om yrke, utbildning och arbetsmarknad. Studie-

besöket syftar till att ge presumtiva deltagare en första inblick i branschområdet, samt om möjligt en första bedömning av den arbetssökandes möjligheter och lämplighet för utbildning och yrkesval.

2. Förberedande utbildning

Under den förberedande utbildningen ansvarar leverantören för att en kunskapsanalys/yrkesbedömning genomförs, vilken dokumenteras och meddelas Arbetsförmedlingen. Bedömningen ligger till grund för fortsatt planering av yrkesinriktad utbildning, alternativt vägledning mot annan insats. I bedömningen ingår även tester som påvisar om deltagaren har eventuellt behov av extra stöd på grund av läs- och skrivsvårigheter, bristande språkkunskaper, funktionshinder eller annat. Om personen har genomgått kompetenskartläggning/ validering, är den här modulen inte nödvändig.

3. Yrkesinriktad grundläggande utbildning

Utbildningstiden i den yrkesinriktade utbildningen är individuell utifrån deltagarens planering av vilka utbildningsmoduler som krävs för att nå utbildningsmålet. Leverantören ansvarar för att deltagaren erhåller utbildning i de utbildningsmoduler som dokumenterats i den individuella utbildningsplanen, och som leder fram till att deltagaren blir anställningsbar som byggnadsmålare.

Exempel på moduler på den teoretiska utbildningsdelen:

Materiallära

Verktygslära

Färglära NCS

Kostnadskalkylering

Invändigmålning

Utvändigmålning

Tak- och väggmålning

Snickerimålning

Väggbeklädnad

Fönstermålning

Våtrum

Om anbudsgivaren föreslår andra moduler så ska de samstämma med Gymnasieskolans Bygg- och anläggningsprogram (BA) Måleri.

Om det sker förändringar, som påverkar utbildningen, i yrket under avtalsperioden, ska leverantören anpassa utbildningen efter dessa förändringar.

Certifieringar

Nödvändiga certifieringar för yrket ska ingå i utbildningen, som exempel kan nämnas Mobil arbetsplattformar och ställningsbyggnad upp till nio (9) meter.

I den yrkesinriktade utbildningen ska **Arbetsplatsförlagd** utbildning inkluderas. Den arbetsplatsförlagda utbildningen genomförs hos ett eller flera branschföretag. Leverantören ansvarar för att knyta kontakter med branschföretag som är beredda att ta emot deltagare samt tillhandahålla de i utbildningsplanen planerade arbetsplatsförlagda utbildningsmodulerna. Leverantören ansvarar för att informera och instruera handledare på företag som tar emot deltagare. Handledare på företag måste vara väl insatta i deltagarens utbildningsplan och vilka praktiska utbildningsmoduler deltagaren ska genomföra under den arbetsplatsförlagda utbildningen. Leverantören ansvarar även för uppföljning under den arbetsplatsförlagda utbildningen.

I den yrkesinriktade utbildningen ska även följande obligatoriska utbildningsmoment integreras:

Yrkessvenska (löpande under utbildningstiden)

Det åligger anbudsgivaren att anordna undervisning i yrkessvenska parallellt med upphandlad yrkesutbildning för deltagare som har bristfälliga kunskaper i svenska språket. Insatserna med Yrkessvenskan görs upp med ansvarig handläggare. Anbudsgivaren undervisar i yrkesvokabulär och branschspecifika begrepp.

Arbetsrätt och arbetsmiljö (minst 1 dag)

Leverantören undervisar i lagar och regler, ergonomi, internkontroll av arbetsmiljö.

Miljö (minst 1 dag)

Det åligger leverantören att integrerat med yrkesutbildningen undervisa i miljöfrågor ur såväl ett samhälls- som branschrelaterat perspektiv.

Jämställdhet (minst 1 dag)

Leverantören ansvarar för att integrerat med yrkesutbildningen undervisa i jämställdhetsfrågor såväl ur ett samhälls- som branschrelaterat perspektiv. En arbetsgivare ska se till att arbetsförhållandena och arbetsorganisationen i största möjliga mån lämpar sig för både kvinnor och män. Det gäller både de fysiska och psykosociala arbetsförhållandena. Nedan exempel på frågor som kan vara viktiga att diskutera och reflektera över.

- Det kan handla om att ta hänsyn till kvinnors och mäns olika fysiska förutsättningar och en anpassning av verktyg kan vara nödvändiga.
- Negativa attityder till kvinnor och mäns olika yrkesval behöver motverkas.
- Arbets- och mötestider kan behöva anpassas efter småbarnsföräldrar.

Anbudsgivaren är skyldig att anordna speciella inspirationsträffar i samråd med Arbetsförmedlingen för underrepresenterat kön.

Anbudsgivaren **skall** lämna en utförlig beskrivning av utbildningen. Av beskrivningen **skall** framgå utbildningens upplägg och innehåll i form av **moduler och dess riktider**.

Anbudets beskrivning kommer att ingå som utvärderingskriterium i anbudsutvärderingen (se avsnitt 1.5):

1.4.2 Utbildningens genomförande

Utbildning förväntas ske genom en kombination av lärarledd undervisning, självstudier, projektuppgifter och gruppuppgifter samt praktiska övningar. Lärare måste dock alltid finnas tillgängliga för deltagaren under alla teoretiska och praktiska övningar, även vid självstudier och grupparbeten. Utbildning får inte genomföras som distansutbildning.

Utbildningen syftar till att deltagarna erhåller den kunskap som krävs för att bli anställningsbara inom yrkesområdet.

Anbudet **skall** innehålla en utförlig beskrivning av utbildningens genomförande. Av beskrivningen ska framgå hur anbudsgivaren kommer att varva teoretiska och praktiska utbildningsinslag, integrera yrkessvenska i utbildningen samt individanpassa utbildningen så att den utgår från deltagarnas förutsättningar och möjlighet att uppnå utbildningsmålet. Anbudet **skall** innehålla en beskrivning om hur matchning av deltagare sker mot relevanta företag under utbildningstiden och på vilket sätt anbudsgivaren kan vara behjälplig vid informationsträffar och rekryteringsträffar.

Anbudsgivaren bör i sin beskrivning sträva efter att ge en helhetsbild där metodik och pedagogik ges största möjliga flexibilitet, det vill säga lyfta fram de förutsättningar som finns för att anpassa utbildningen till de aktuella målgrupperna.

Genomförandet av utbildningen måste flexibelt kunna anpassas så att alla deltagare som Arbetsförmedlingen anvisar till leverantören kan tillgodogöra sig utbildningen och har möjlighet att uppnå målet. Utöver det förväntas leverantören, när det gäller enstaka deltagare med behov av ytterligare stöd, vara beredd att samarbeta med Arbetsförmedlingens specialister vid avdelningarna Rehabilitering till arbete, Integration och etablering, Leverantörer av flexibla anpassningsmoduler (FAM), eller annat program eller utbildning som kan tillkomma under avtalstiden.

Anbudets beskrivning av utbildningens genomförande kommer att ingå som utvärderingskriterium i anbudsutvärderingen (se avsnitt 1.5)

1.4.6 Information om arbetsmarknad

Det ingår i leverantörens uppdrag att **informera** om utbildningen, branschen och yrket i syfte att skapa intresse för att delta i utbildningen, samt ge faktaunderlag så att arbets sökande kan ta ett väl underbyggt beslut inför ett utbildningsdeltagande.

Vidare ingår att producera enklare **produktblad** som kan användas för att marknadsföra utbildningen och ge en översiktlig beskrivning av innehåll och genomförande. Innehållet ska godkännas av Arbetsförmedlingen.

Eventuell annonsering i dagspress sker efter samråd med Arbetsförmedlingen.

1.5.3 Val av tilldelningskriterier

Arbetsförmedlingen har i denna upphandling valt följande utvärderingskriterier:

Priskriterie: Pris per kvd - vikt 50 %

Kvalitetskriterie 1: Innehåll, upplägg och genomförande – vikt 50 %

Utvärdering av kvalitetskriterium 1 sker med en sexgradig linjärskala enligt följande:

Betyg 5 (100 % av viktningens värde i poäng) får anbud som offererar en tjänst som i samtliga moment mycket väl motsvarar det som efterfrågas i förfrågningsunderlaget. Utbildningen bedöms därmed fullt ut bli det aktiva och målinriktade verktyg som krävs för att dess mål ska uppnås.

Betyg 4 (80 % av viktningens värde i poäng) får anbud som offererar en tjänst där ett moment inte fullt ut svarar mot det som efterfrågas i förfrågningsunderlaget. Utbildningen bedöms därmed nästan fullt ut bli det aktiva och målinriktade verktyg som krävs för att dess mål ska uppnås.

Betyg 3 (60 % av viktningens värde i poäng) får anbud som offererar en tjänst som i några få moment inte fullt ut svarar mot det som efterfrågas i förfrågningsunderlaget. Utbildningen bedöms därmed ha mindre möjlighet att bli det aktiva och målinriktade verktyg som krävs för att dess mål ska uppnås.

Betyg 2 (40 % av viktningens värde i poäng) får anbud som offererar en tjänst där flera moment inte fullt ut svarar mot det som efterfrågas i förfrågningsunderlaget. Utbildningen bedöms därmed inte kunna bli det aktiva och målinriktade verktyg som krävs för att dess mål ska uppnås.

Betyg 1 (20 % av viktningens värde i poäng) får anbud som offererar en tjänst där de flesta moment inte svarar mot det som efterfrågas i förfrågningsunderlaget. Utbildningen bedöms därmed ha mycket svårt att bli det aktiva och målinriktade verktyg som krävs för att dess mål ska uppnås.

Betyg 0 (0 % av viktningens värde i poäng) får anbud som inte offererar en tjänst som leder till att utbildningsmålet uppnås eller där informationen är så knapphändig att bedömning inte kunnat göras.

För övriga kriterier tillämpas en steglös linjärskala som är helt förutsebar för anbudsgivaren.

Kvalitetskriterium 1 har åsatts kravgräns 2, vilket innebär att ett anbuds värden måste rymmas inom kravgränsen för att godkännas. Priskriteriet saknar kravgräns.

Förvaltningsrättens bedömning

Anbudsgivarna ska enligt förfrågningsunderlaget i upphandlingen lämna en beskrivning av den erbjudna utbildningen och dess genomförande vilken utvärderas och tilldelas betyg mellan 0 och 5. Av upphandlingsprotokollet framgår att Movant avseende denna beskrivning har tilldelats betyget 4, vilket enligt betygsskalan i punkt 1.5.3 i förfrågningsunderlaget innebär att Movant har offererat en tjänst där ett moment inte fullt ut svarar mot det som efterfrågas i förfrågningsunderlaget. Av bilagan till resultatrapporten i upphandlingen framgår att vad som enligt Arbetsförmedlingen framförallt är anledningen till att Movants anbud inte har tilldelats betyget 5 är att det saknas en beskrivning av hur man avser att vara behjälplig vid informationsträffar och på vilket sätt man kan marknadsföra ett otraditionellt yrkesval. Movant har anfört att det inte framgår av förfrågningsunderlaget att anbudsgivarna förväntas lämna en beskrivning vad gäller marknadsföring utan att den efterfrågade beskrivningen endast uppges avse själva utbildningen och att Movant har angett i sitt anbud att man gärna medverkar vid informations- och rekryteringsträffar. Enligt Movants uppfattning har dess anbud inte saknat några uppgifter som har efterfrågats i förfrågningsunderlaget och Movant anser därför att utvärderingen i upphandlingen ska rättas på så sätt att Movant tilldelas betyget 5 avseende kvalitetskriterium 1.

I punkt 1.4.1, utbildningens upplägg och innehåll, i förfrågningsunderlaget anges att anbudsgivaren är skyldig att anordna speciella inspirationsträffar i samråd med Arbetsförmedlingen för underrepresenterat kön. I punkt 1.4.2,

utbildningens genomförande, anges att anbudet ska innehålla en beskrivning av på vilket sätt anbudsgivaren kan vara behjälplig vid informationsträffar och rekryteringsträffar. Det anges vidare att anbudets beskrivning av utbildningens genomförande kommer att ingå som utvärderingskriterium i anbudsutvärderingen. Movant har uppgett att bolaget i sitt anbud har angett att man gärna medverkar vid informations- och rekryteringsträffar, men inte att bolaget i anbudet har redogjort för på vilket sätt man kan vara behjälplig vid informations- och rekryteringsträffar. Då en dylik beskrivning har saknats i Movants anbud anser förvaltningsrätten att Arbetsförmedlingen har följt betygsskalan i punkt 1.5.3 och således agerat i enlighet med de i upphandlingen fastställda utvärderingskriterierna genom att tilldela Movant betyget 4 avseende kvalitetskriteriet.

Movant har vidare anfört att utvärderingsmodellen i upphandlingen inte är transparent och härvid anmärkt på att de fem underkriterier Arbetsförmedlingen har lagt till grund för sin bedömning inom ramen för utvärderingskriteriet kvalitet inte framgår av förfrågningsunderlaget utan har redogjorts för först i upphandlingsprotokollet. Movant har även anfört att skalan för betygssättning av kvalitetskriteriet är otydlig då Arbetsförmedlingen inte har redogjort för vad som krävs för att kvaliteten ska nå upp till nivån ”mycket väl motsvarar det som efterfrågas” eller vari skillnaden består mellan ”mycket väl motsvarar det som efterfrågas” och ”inte fullt ut svarar mot det som efterfrågas”. Movant menar att det således inte framgår av förfrågningsunderlaget vad Arbetsförmedlingen kommer att tillmäta betydelse vid utvärderingen av anbuderna och att utvärderingsmodellen brister i transparens och likabehandling.

Enligt betygsskalan i punkt 1.5.3 i förfrågningsunderlaget tilldelas betyg på skalan 0 – 5 beroende på hur väl den offererade tjänsten motsvarar det som efterfrågas i förfrågningsunderlaget. För betyg 5 krävs att anbudet offererar en tjänst som i samtliga moment mycket väl motsvarar det som efterfrågas i

förfrågningsunderlaget. Betyg 4 tilldelas ett anbud som offererar en tjänst där ett moment inte fullt ut svarar mot det som efterfrågas i förfrågningsunderlaget och betyg 3 – 1 tilldelas anbud där ett ökande antal moment inte fullt ut svarar mot det som efterfrågas i förfrågningsunderlaget.

Av upphandlingsprotokollet följer att Arbetsförmedlingen har gjort sin bedömning utifrån anbudsgivarens beskrivning av:

- Hur anbudsgivaren avser att genomföra tjänsten i sin helhet.
- Hur innehåll och upplägg av samtliga moduler konkret kommer att genomföras.
- Hur platserna ackvирeras för arbetsplatsförlagda insatser.
- Hur leverantören tillsammans med Arbetsförmedlingen avser att genomföra inspirationsträffar och marknadsföra ett otraditionellt yrkesval.
- Hur anpassning till målgruppen sker i varje moment.

Betygssättningen av kvalitetskriteriet görs av den beskrivning av den erbjudna utbildningen som anbudsgivarna ska lämna i enlighet med punkt 1.4.1 och 1.4.2 i förfrågningsunderlaget. I punkt 1.4.1, utbildningens upplägg och innehåll, anges vilka utbildningsdelar den upphandlade tjänsten ska innehålla. Det anges vidare att anbudsgivaren ska lämna en utförlig beskrivning av utbildningen, av vilken ska framgå utbildningens upplägg och innehåll i form av moduler och dess riktider. I punkt 1.4.2, utbildningens genomförande, anges bl.a. följande. Anbudet ska innehålla en utförlig beskrivning av utbildningens genomförande. Av beskrivningen ska framgå hur anbudsgivaren kommer att varva teoretiska och praktiska utbildningsinslag, integrera yrkessvenska i utbildningen samt individanpassa utbildningen så att den utgår från deltagarnas förutsättningar och möjlighet att uppnå utbildningsmålet. Anbudet ska även innehålla en beskrivning av hur matchning av deltagare sker mot relevanta företag under utbildningstiden och på vilket sätt anbudsgivaren kan vara behjälplig vid informationsträffar och rekryterings-träffar.

Enligt förvaltningsrättens uppfattning motsvarar vad som krävs av redogörelsen för den erbjudna utbildningen, vilket specificeras i punkt 1.4.1 och 1.4.2 i förfrågningsunderlaget, väl de parametrar Arbetsförmedlingen har specificerat i upphandlingsrapporten. Det framgår av punkt 1.4.1 och 1.4.2 att den beskrivning av utbildningen som efterfrågas enligt dessa punkter kommer att ingå som utvärderingskriterium i anbudsutvärderingen. Vidare ges enligt betygsskalan i punkt 1.5.3 betyg beroende på hur många moment som svarar mot det som efterfrågas i förfrågningsunderlaget. De olika moment som har angetts i upphandlingsrapporten har således inte bedömts med olika antal poäng utan det har bedömts om beskrivningen i respektive del har varit tillräcklig för att godkännas eller inte. I det här avseendet vill förvaltningsrätten även framhålla följande. Kraven på utbildningstjänsten formuleras mycket noggrant i upphandlingsunderlaget. Det ges ledning i en rad hänseenden beträffande vad som efterfrågas i fråga om tjänstens innehåll, genomförande, riktlinjer, prioriteringar, upplägg, värdeinnehåll m.m. Kort sagt, det ges goda möjligheter för en anbudsgivare att konstruktivt, flexibelt och kreativt utforma anbudet efter egen kompetens, egna resurser och förutsättningar. Ett sådant upplägg befordrar just de ändamål och syften som eftersträvas när upphandlingar görs av tjänster där värden efterfrågas av det slag det nu är fråga om. Den utvärderingsmodell som använts i detta fall är enligt förvaltningsrätten inte stridande mot gällande upphandlingsregler och principer och kan mot denna bakgrund inte anses innefatta underkriterier till kraven i upphandlingsunderlaget på sätt sökanden gjort gällande.

Sammantaget finner förvaltningsrätten att den utvärderingsmodell som har använts i upphandlingen således är tillräckligt tydlig för att anbudsgivarna ska ha kunnat förstå vad som krävs av beskrivningen för att den ska rendera ett högt betyg. Förvaltningsrätten anser därför att det i detta hänseende inte framkommit någon omständighet som medger slutsatsen att upphandlingen skulle ha genomförts i strid med LOU och de gemenskapsrättsliga principerna.

Vad särskilt gäller de kriterier Arbetsförmedlingen har angett i upphandlingsrapporten har Movant särskilt anmärkt på "Hur leverantören tillsammans med Arbetsförmedlingen avser att genomföra inspirationsträffar och marknadsföra ett otraditionellt yrkesval". I förfrågningsunderlaget punkt 1.4.2 efterfrågas dock uttryckligen en beskrivning av på vilket sätt anbudsgivaren kan vara behjälplig vid informationsträffar och rekryteringsträffar. I punkt 1.4.1 anges att anbudsgivaren är skyldig att anordna speciella inspirationsträffar i samråd med Arbetsförmedlingen för underrepresenterat kön. Vidare anges i punkt 1.4.6 att det ingår i leverantörens uppdrag att informera om utbildningen, branschen och yrket samt att producera enklare produktblad som kan användas för att marknadsföra utbildningen. Förvaltningsrätten finner därför att det av förfrågningsunderlaget tydligt framgår att en dylik beskrivning ska lämnas av anbudsgivarna. Vad Movant har anfört i denna del visar således inte att förfrågningsunderlaget med avseende på transparens skulle stå i strid med LOU eller de gemenskapsrättsliga principerna.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten följaktligen att Movant inte har visat att transparensprincipen, likabehandlingsprincipen, någon annan av de gemenskapsrättsliga principerna eller någon av bestämmelserna i LOU har åsidosatts. Skäl för ingripande mot upphandlingen enligt 16 kap. LOU saknas därmed, varför ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Allan Johansson

F.d. rådman

Föredragande har varit Cecilia Larsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.